

ANAYASA MAHKEMESİNİN MÜŞAVİRLİK RUHSAT HARÇLARI İLE DENETİM YETKİLENDİRME BELGELERİNDEN ALINAN HARÇLARA İLİŞKİN KARARI

ÖZET : Anayasa Mahkemesi; 10.7.2013 tarihli ve E. 2012/91 ve K. 2013/86 Kararında, meslek mensupları ile bağımsız denetim şirketlerinden Hazine adına ayrıca alınan harçların ve bu harçların yüksek olmasının Anayasaya aykırı olmadığına karar verdi.

15.6.2012 tarihli ve 28324 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6322 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 20’nci maddesi ile aşağıdaki “Denetim kuruluşları yetkilendirme belgeleri” ile ilgili olarak aşağıdaki düzenleme getirilmiştir.

MADDE 20 – 492 sayılı Kanunun (8) sayılı Tarifesinin “XI-Finansal faaliyet harçları” başlıklı bölümünün (8) numaralı fıkrasına (b) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf ve bu Tarifeyle aşağıdaki bölüm eklenmiştir.

XIV- (6322 sayılı Kanunun 20 nci maddesi ile eklenen bölüm. Yürürlük:15/6/2012)Denetim yetkilendirme belgeleri ve müşavirlik ruhsat harçları:	6322 sayılı Yasa ile Belirlenen Tutar	71 seri No’lu Harçlar Kanunu Genel Tebliği ile Belirlenen Tutar (1.1.12014 tarihinden itibaren)
1- Denetim kuruluşları yetkilendirme belgeleri (Her yıl için):		
a)Kamu yararını ilgilendiren kuruluşları denetleyecek bağımsız denetim kuruluşları yetkilendirme belgeleri:		
aa) Belgenin verildiği yıl	30.000 TL	35.855,80
bb) Takip eden yıllarda (10.000 TL) 11.951,90 TL’den az olmamak üzere bağımsız denetim faaliyetlerinden elde edilen bir önceki yıl gayrisafi iş hasılatının		Binde 5,75’i
b) Diğer kuruluşları denetleyecek bağımsız denetim kuruluşları yetkilendirme belgeleri:		
aa) Belgenin verildiği yıl	15.000 TL	17.927,90

bb) Takip eden yıllarda (5.000 TL) 5.975,90 TL'den az olmamak üzere bağımsız denetim faaliyetlerinden elde edilen bir önceki yıl gayrisafi iş hasılatının		Binde 5,75'i
2-Denetim yetkilendirme belgeleri ve müşavirlik ruhsat harçları:		
a) Yeminli mali müşavirlik ruhsatı	1.800	2.151,30
b) Bağımsız denetçi yetkilendirme belgesi	900	1.075,60
c) Serbest muhasebeci mali müşavirlik ruhsatı	450	537,80
Bakanlar Kurulu gayrisafi iş hasılatı üzerinden hesaplanacak harcın oranını binde 2'den az, binde 10'dan çok olmamak üzere yeniden belirlemeye yetkilidir. Bakanlar Kurulu bu yetkisini denetim kuruluşlarının gayrisafi iş hasılatlarına göre farklı oranlar belirleyerek de kullanabilir.		

Bu düzenlemenin yürürlüğe girmesinden sonra Anayasa Mahkemesinde

“SMMM ve YMM'ler mesleklerini yapabilmek için 3568 sayılı Kanunun 30 uncu maddesine göre TÜRMOB 'a ruhsatname ücreti öderlerken, 492 sayılı Harçlar Kanunu kapsamında ayrıca harca tabi tutulmaları ve hem ruhsat alırken, hem bağımsız denetçi olarak yetkilendirilirken ayrıca harç ödemekle yükümlü kılınmaları mükerrer harç ödenmesi sonucunu doğurmakta; ek olarak ödemekle yükümlü tutuldukları harç tutarının benzer serbest meslek faaliyetlerinde bulunanların ödedikleri harç tutarının yaklaşık üç katım oluşturması ve Bakanlar Kuruluna harç oranım artırma yetkisi verilmesi, Anayasanın 2 nci maddesindeki sosyal hukuk devleti ile 10 uncu maddesindeki yasa önünde eşitlik ilkesiyle bağdaşmamakta ve 73 üncü maddesindeki vergilemedeki mali güç ve adalet ilkelerine aykırılık oluşturmaktadır.”

...

“Bağımsız denetim kuruluşlarının her yıl ödemesi öngörülen harcın yüksek tutulması ve şube sayısına göre harcın farklılaştırılmaması, Anayasanın 2 nci maddesindeki hukuk devleti, 10 uncu maddesindeki yasa önünde eşitlik ve 73 üncü maddesindeki vergilemedeki mali güç ve adalet ilkelerine aykırılık oluşturmakta ve Anayasanın 167 nci maddesiyle Devlete verilen görevlerle bağdaşmamaktadır.”

“

gerekçeleriyle dava açılmıştır.

Anayasa Mahkemesi, 27 Mart 2014 tarihli ve 28594 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 10.7.2013 tarihli ve E. 2012/91 ve K. 2013/86 Kararında 6322 sayılı Kanunun 20'nci maddesi ile Harçlar Kanununda yapılan "XI-Finansal faaliyet harçları" başlıklı düzenlemenin **Anayasaya aykırı olmadığına karar vermiştir.** Kararın gerekçesi aşağıdaki gibidir.

SMMM ve YMM ruhsatları Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB) tarafından verilmektedir. SMMM ve YMM'lerin ruhsat alabilmek için iptali istenilen kural uyarınca Hazineye ödedikleri ruhsat harcının yanı sıra TÜRMOB'a "ruhsatname ücreti" de ödemeleri gerekmektedir. 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu'nun 30. maddesinde "Birliğin gelirleri, birliğe dahil odaların gelirlerinden alınacak paylar ile birliğe ait mal varlığından sağlanan gelirler, ruhsatname ücretleri ve genel hükümler çerçevesinde elde edilen, bağış ve yardımlardan meydana gelir." hükmüne yer verilmiştir. **TÜRMOB tarafından alınan ve geliri TÜRMOB varlıklarına aktarılan ruhsat ücretleri, Birliğin gelirlerini oluşturmakta olup odalara ve meslek mensuplarına verilecek hizmetle ilgilidir.** TÜRMOB tarafından ruhsat ücreti alınmasının temelinde, TÜRMOB'un ve ilgili odaların faaliyetlerini sürdürebilecekleri, meslek mensuplarına hizmet verebilecek kaynakları sağlamaları yer almaktadır. İptale konu kuralda düzenlenen müşavirlik ruhsat harçları ise Devlet tarafından yapılan hizmetin karşılığında alınmakta ve bu gelir Devlet varlıklarına aktarılmaktadır. **TÜRMOB tarafından alınan ruhsatname ücreti ile dava konusu kural uyarınca alınan ruhsat harçlarının nitelikleri birbirinden farklı olup harcın mükerrer alınması söz konusu değildir.** SMMM, YMM ve bağımsız denetçilerin mesleki şartları, faaliyet alanları ve yükümlülükleri farklı olduğundan, bunlara ilişkin olarak alınacak ruhsatlardan farklı harç alınması harcın mükerrer alınması anlamına gelmeyecektir. Eşitlik ilkesine aykırılıktan söz edilebilmesi için bir yasa kuralının aynı hukuksal durumda olanlar arasında bir ayırım veya ayrıcalık yaratması gerekir. İptale konu kural uyarınca öngörülen ruhsat harçları, aynı hukuksal konumda olan tüm kişilere uygulanacağından eşitlik ilkesine aykırı bir yön bulunduğu söylenemez.

Bağımsız denetim kuruluşlarının ödemesi öngörülen harcın, bağımsız denetim sektörünün önemi, iş hacmi ve piyasa değeri dikkate alındığında yüksek olmadığı, bağımsız denetim şirketlerinin piyasa değerleri, denetim hizmeti verilen işletme sayısı ve denetlenen işletmelerin piyasa

Sirküler Rapor 27.03.2014/95-4

değerlerinin büyüklüğü birlikte değerlendirildiğinde bağımsız denetim kuruluşlarınca iptali istenilen **kuralla ödemesi öngörülen yetkilendirme belgesi harcı, makul ve kabul edilebilir olduğu gibi** aynı hukuksal durumda olanlar arasında bir ayrımı, ayrıcalık veya piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemlerini engelleyen bir durum da söz konusu değildir.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu kural Anayasa'nın 2., 10. ve 73. maddelerine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir. Kuralın Anayasa'nın 167. maddesiyle ilgisi görülmemiştir.”

Söz konusu Anayasa Mahkemesi, bu Sirkülerimize ek olarak verilmiştir.

Saygılarımızla...

Karar için dosya üzerine tıklayınız.

20140327-9-KGK-HA
RC.pdf.pdf

